

Pöydän päässä istuvan Pekka Saariston *Silkkikivi* on iso näytelmä, jossa on 14 miesroolia, kymmenen naisten roolia ja kolme 8–10-vuotiaiden lasten roolia. Viime kesänä Tuiskulassa ohjannut Juha Kulmala halusi keskittyä tänä kesänä näyttelemiseen, ja miehiä *Silkkikiveen* kalvataan vielä lisääkin. Ensi kesänä näyttämöllä ovat muun muassa Susanna Salo-Kimppa (vas.), Juha Kulmala, Sirikka Salo, Merja Mäkelä, Sanna Kinnunen ja Pentti Laine.

Silkkikivi herättää tunteet ja ajatukset

NÄYTELMÄ ✨ Tuiskulan kesäteatterissa muistellaan ensi kesänä Karjalan evakkojen asettumista sotavuosien jälkeen uusille kotipaikoille, ja samalla herätellään katsojia miettimään maahanmuuttajien asemaa tämän päivän Suomessa.

Säkylä, Tuiskula | Liba Nykänen

► Heinäkuun kahtena ensimmäisenä viikkona Tuiskulan kesäteatterissa esitetään 15 näytöksessä **Pekka Saariston** kirjoittama ja ohjaama näytelmä *Silkkikivi*.

Saaristo palaa Tuiskulaan ohjaajaksi monen vuoden tauon jälkeen, ja on enemmän kuin innoissaan. *Silkkikivi* on hänelle erityisen rakas näytelmä, sillä se on hänen ensimmäinen iso näytelmänsä 1980-luvun alusta, ja hän on saanut siihen ainespuita omien vanhempiensa ja äitinsä karjalaisten sukulaisten elämänvaiheista.

– Näytelmä kertoo kesän 1945 tunnelmista, kun 420 000 siirtolaista oli paennut sodan jaloista läntiseen Suomeen. Kulttuurit, murteet ja temperamentit törmäsivät, ennakkoluulot olivat kovia, eikä siinä säästytyt ryssittelyltä eikä kysymyksiltä: Miksi te tänne tulitte? Miksette jääneet sinne, mistä olettekin? Tämä näytelmä antaakin varmasti katsojille pohtimista, mutta se tehdään teatterillisesti huumo-

riakaan unohtamatta, Pekka Saaristo lupaa.

Maailmanhistoriallinen ihme

Hän sanoo, että me suomalaiset olemme kerran osoittaneet kansakuntamme vahvan yhtenäisyyden ja olemme onnistuneet tekemään maailmanhistoriallisen ihmeen majoittamalla, luovuttamalla maata ja asuttamalla lähes puoli miljoonaa ihmistä ilman pakolaisleirejä. Vieläkö me tänä päivänä pystyisimme mokomaan?

Näytelmässä syntyvät yhden kiihkeän viikonlopun aikana väärinkäsitykset, viha ja väkivalta, mutta syntyy myös rakkaus, anteeksianto ja suvaitsevaisuus. Evakkojen muuton myötä verenvaihto kunnallispolitiikassa, kulttuurissa, urheilussa ja yhteiskunnan muillakin elämän aloilla oli valtava – positiivisessa mielessä.

– Lupaamme ettette pety näytelmää katsossanne vaan istutte vedet silmissä, itkette ja nauratte, kun kerromme

”
Kulttuurit, murteet ja temperamentit törmäsivät, ennakkoluulot olivat kovia, eikä siinä säästytyt ryssittelyltä.

Pekka Saaristo

teille kansakuntamme kenties suurimmasta murroksesta ja saavutuksesta, Saaristo sanoo.

Hän sijoitti alun perin näytelmän synnyinkuntaansa Paimioon, mihin asettui Johanneksesta tulleita evakkoita. Ensi kesän versiota varten *Silkkikiven* tapahtumapaikaksi muutettiin Köyliö, jonka pappilan maille näytelmän Kososet asettuivat. Evakkojen kieli ”käännettiin

Silkkikivi

► *Silkkikiveksi* on sanottu kirkonkylän liepeillä ollutta kiveä, jolla vaihdettiin paremmat kengät jalkaan ja silkkihuivit kaulaan, kun tultiin syrjäkyliltä kirkolle asioimaan.

Johanneksesta räisäläksi”, sillä Köyliöön oli asettunut paljon Räisälän evakkoita, ja paimiolaisuus muutettiin köyliöläisyydeksi.

– Olen saanut murteeseen käänösapua Räisäläinen-lehden pitkäaikaiselta päätoimittajalta Juhani Kaatoselta, joka on oikea karjalaisuuden tietopankki. Kuuntelin myös hurjat määrät vanhoja radionauhoja, muun muassa Niilo Ihmämien tekemiä haastatteluja ja opettelin niistä murretta ja löysin paljon huumorin aiheita näytelmään, Pekka Saaristo kertoo.

Hänen *Silkkikivestään* on tehty 36 vuoden aikana lukuisia versioita eri puolilla Suomea. ✨